

Tepny horní končetiny vznikají z pokračování **podklíčkové tepny** (*a. subclavia*) nebo přímo z ní samotné. Podklíčková tepna se laterálně od prvního žebra nazývá **podpažní tepna** (*a. axillaris*). Podpažní tepna pokračuje dále do podpažní krajiny (*regio axillaris*), odkud se kaudálně od velkého oblého svalu (*m. teres maj.*) nazývá **pažní tepna** (*a. brachialis*), která se v loketní jámě dále rozdělí na **loketní tepnu** (*a. ulnaris*) a **vřetenní tepnu** (*a. radialis*).

Podpažní tepna (*a. axillaris*) začíná u laterálního okraje 1. žebra a při popisu ji podle polohy vůči malému prsnímu svalu (*m. pectoralis min.*) dělíme na tři úseky (tepna jde nad, potom za a nakonec pod svalem). Větve podklíčkové a podpažní tepny tvoří v oblasti lopatky četné anastomózy a zásobují svaly pohybující ramenním kloubem.

ÚSEK PODPAŽNÍ TEPNY	VĚTEV	PRŮBĚH A ZÁSOBENÍ
1	Horní hrudní tepna (<i>a. thoracica sup.</i>)	Zásobuje první dvě mezižebří
2	Hrudníkonadpažková tepna (<i>a. thoracoacromialis</i>)	Dělí se na <i>r. deltoideus</i> , <i>r. pectoralis</i> , <i>r. acromialis</i> a <i>r. clavicularis</i>
	Boční hrudní tepna (<i>a. thoracica lat.</i>)	Běží podél dlouhého hrudního nervu (<i>n. thoracicus long.</i>); vyživuje svaly podél svého průběhu (<i>m. serratus ant.</i>)
3	Podlopatková tepna (<i>a. subscapularis</i>)	Dělí se na <i>a. thoracodorsalis</i> a <i>a. circumflexa scapulae</i>
	Přední ovíjivá pažní tepna (<i>a. circumflexa humeri ant.</i>)	Prochází kolem chirurgického krčku pažní kosti
	Zadní ovíjivá pažní tepna (<i>a. circumflexa humeri post.</i>)	Běží spolu s podpažním nervem (<i>n. axillaris</i>) skrze <i>for. humerotricipitale</i> a anastomózuje s přední ovíjivou pažní tepnou

Pažní tepna (*a. brachialis*) začíná jako přímé pokračování podpažní tepny od kaudálního okraje velkého oblého svalu (*m. teres maj.*).

TEPNA	PRŮBĚH
Pažní tepna (<i>a. brachialis</i>)	Začíná u kaudálního okraje <i>m. teres maj.</i> a končí bifurkací v loketní jámě (<i>fossa cubiti</i>) jako <i>a. radialis</i> a <i>a. ulnaris</i>
Hluboká pažní tepna (<i>a. profunda brachii</i>)	Běží spolu s <i>n. radialis</i> okolo těla pažní kosti
Horní loketní poboční tepna (<i>a. collateralis ulnaris sup.</i>)	Běží podél loketního nervu (<i>n. ulnaris</i>)
Dolní loketní poboční tepna (<i>a. collateralis ulnaris inf.</i>)	Běží ventrálně od mediálního epikondylu pažní kosti
Vřetenní tepna (<i>a. radialis</i>)	Laterální (a menší) větev bifurkace pažní tepny
Loketní tepna (<i>a. ulnaris</i>)	Mediální (a větší) větev bifurkace pažní tepny

Pažní tepna se v loketní jámě dělí na své dvě terminální větve – **vřetenní** a **loketní** tepnu.

TEPNA	PRŮBĚH
Vřetenní tepna (<i>a. radialis</i>)	Vzniká z pažní tepny v loketní jámě
Vřetenní návratná tepna (<i>a. recurrens radialis</i>)	Anastomózuje s <i>a. collateralis radialis</i>
Dlaňová zápěstní větev (<i>r. carpalis palmaris</i>)	Anastomózuje s <i>r. carpalis palm. a. ulnaris</i>
Loketní tepna (<i>a. ulnaris</i>)	Vzniká z pažní tepny v loketní jámě
Přední loketní návratná tepna (<i>a. recurrens ulnaris ant.</i>)	Anastomózuje s <i>a. collateralis ulnaris inf.</i>
Zadní loketní návratná tepna (<i>a. recurrens ulnaris post.</i>)	Anastomózuje s <i>a. collateralis ulnaris sup.</i>
Společná mezikostní tepna (<i>a. interossea comm.</i>)	Rozděluje se na přední a zadní mezikostní tepnu (<i>a. interossea ant. et post.</i>)
Dlaňová zápěstní větev (<i>r. carpalis palmaris</i>)	Anastomózuje s <i>r. carpalis palm. a. radialis</i>

Loketní a vřetenní tepna spolu anastomózuji na dlaní a tvoří **dva dlaňové oblouky** (*arcus palmares*). Z povrchového dlaňového oblouku (*arcus palm. spfc.*) vznikají společné dlaňové tepny prstů (*aa. digitales palm. comm.*), z nichž každá se rozdělí na vlastní dlaňové tepny prstů (*aa. digitales palm. propriae*).

TEPNA	PRŮBĚH
Vřetenní tepna (<i>a. radialis</i>)	
Povrchová dlaňová větev (<i>r. palmaris spfc.</i>)	Spolu s loketní tepnou dotváří povrchový dlaňový oblouk
Hlavní palcová tepna (<i>a. princeps pollicis</i>)	Probíhá pod šlachou <i>m. flexor pollicis long.</i> a dělí se na dvě větve po obou stranách palce
Vřetenní ukazováková tepna (<i>a. radialis indicis</i>)	Běží na laterální straně ukazováku
Hluboký dlaňový oblouk (<i>arcus palm. prof.</i>)	Vzniká z konečného úseku vřetenní tepny
Loketní tepna (<i>a. ulnaris</i>)	
Hluboká dlaňová větev (<i>r. palmaris prof.</i>)	Spolu s vřetenní tepnou dotváří hluboký dlaňový oblouk
Povrchový dlaňový oblouk (<i>arcus palm. spfc.</i>)	Vzniká z konečného úseku loketní tepny; z něj vychází tři <i>aa. digitales palm. comm.</i> , z nichž se každá rozdělí na dvě <i>aa. digitales palm. propriae</i>

VYBARVÍ následující tepny. Pro každou použij jinou barvu.

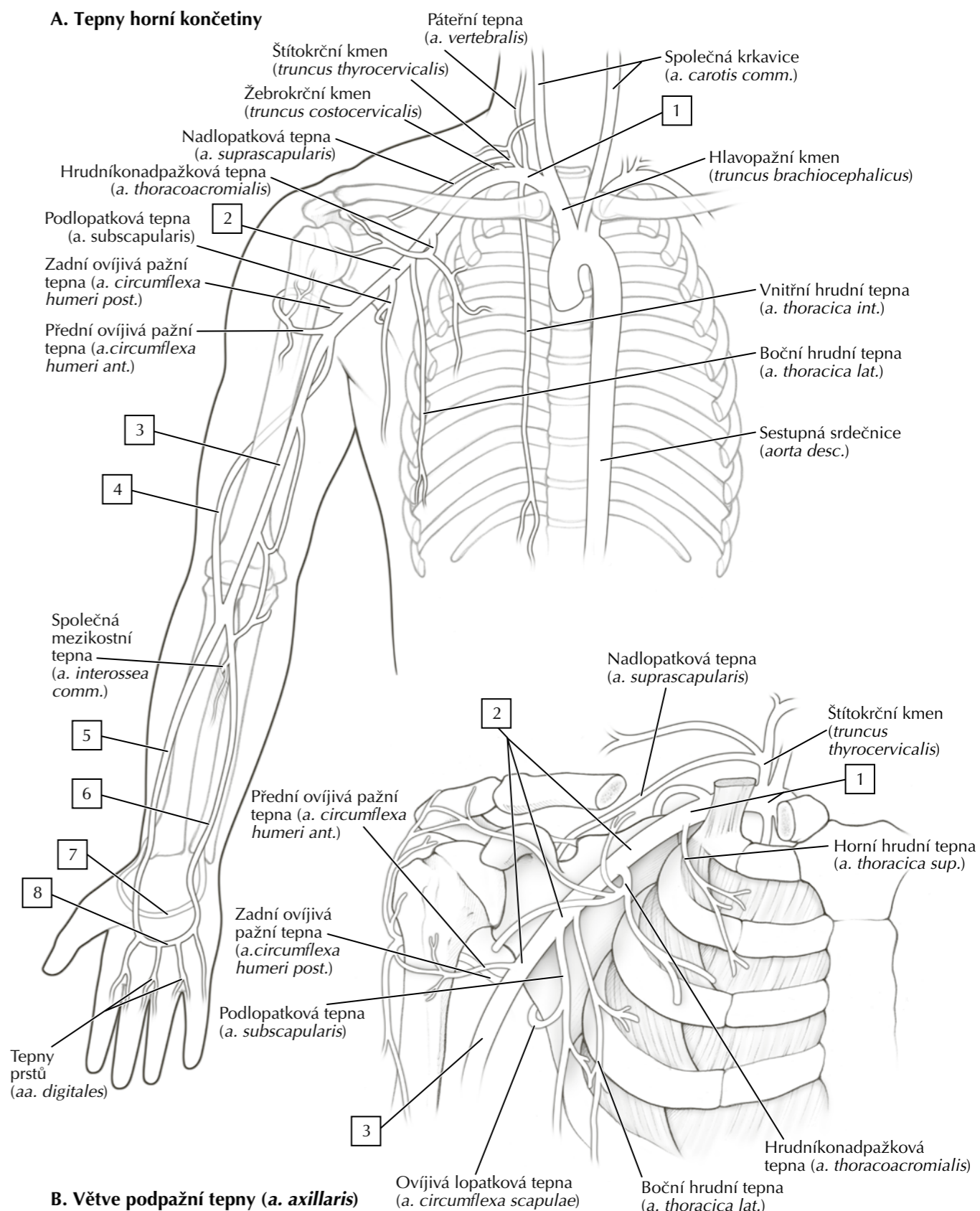
1. Podklíčková tepna (*a. subclavia*)
2. Podpažní tepna (*a. axillaris*)
3. Pažní tepna (*a. brachialis*)
4. Hluboká pažní tepna (*a. profunda brachii*)
5. Vřetenní tepna (*a. radialis*)
6. Loketní tepna (*a. ulnaris*)
7. Hluboký dlaňový oblouk (*arcus palmaris prof.*)
8. Povrchový dlaňový oblouk (*arcus palmaris spfc.*)

Klinická poznámka:

Pulz na horní končetině palpujeme v oblasti:

- **Paže:** na mediální straně paže v proximální třetině, zde lze přitlačit pažní tepnu proti pažní kosti (*humerus*)
- **Loketní jámy:** mediálně od šlachy dvojhlavého svalu pažního lze nahmatat tep pažní tepny (těsně před jejím rozvětvením)

- **Vřetenní tepny:** nejběžnější místo měření pulzu, palpujeme v distální třetině předloktí laterálně od šlachy *m. flexor carpi radialis* (při zápěstí)
- **Loketní tepny:** v distální třetině předloktí, laterálně od šlachy *m. flexor carpi ulnaris*

B. Větve podpažní tepny (*a. axillaris*)